

Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile

Ordin nr. 1453 din 21/09/2007

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 793 din 22/11/2007

privind aprobarea listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele finanțate în cadrul Programului operațional sectorial "Mediu" 2007-2013

Nr. 1.453/1.309

*Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile
Ministerul Economiei și Finanțelor*

În temeiul prevederilor art. 13 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, ale art. 5 alin. (7) din Hotărârea Guvernului nr. 368/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului și Dezvoltării Durabile și ale art. 11 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 386/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei și Finanțelor,

având în vedere prevederile Hotărârii Guvernului nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale,

ministrul mediului și dezvoltării durabile și ministrul economiei și finanțelor emit următorul ordin:

Art. 1. - (1) Obiectul prezentului ordin îl constituie stabilirea listei cheltuielilor eligibile pentru operațiunile derulate prin Programul operațional sectorial "Mediu" 2007-2013, denumit în continuare POS "Mediu".

(2) Prevederile prezentului ordin sunt aplicabile cheltuielilor efectuate din asistența comunitară, precum și din cofinanțarea națională pentru operațiunile derulate prin POS "Mediu" în cadrul următoarelor axe prioritare:

- a)** axa prioritară 1 "Extinderea și modernizarea sistemelor de apă și apă uzată";
- b)** axa prioritară 2 "Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor și reabilitarea siturilor contaminate istoric";
- c)** axa prioritară 3 "Reducerea poluării și diminuarea efectelor schimbărilor climatice prin restructurarea și reabilitarea sistemelor de încălzire urbană pentru atingerea țintelor de eficiență energetică în localitățile cele mai afectate de poluare";
- d)** axa prioritară 4 "Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protecția naturii";
- e)** axa prioritară 5 "Implementarea infrastructurii adecvate de prevenire a riscurilor naturale în zonele cele mai expuse la risc";
- f)** axa prioritară 6 "Asistența tehnică".

(3) Se aprobă lista cheltuielilor eligibile specifice, aferente axelor prioritare 1-5, prevăzute în anexa nr. 1, și lista cheltuielilor eligibile aferente axei prioritare 6 "Asistență tehnică", prevăzute în anexa nr. 2.

Art. 2. - Pentru a fi eligibile pentru finanțarea prin POS "Mediu", toate cheltuielile trebuie să facă parte din categoriile de cheltuieli menționate în prezentul ordin, să corespundă obiectivelor POS "Mediu" și să fie coerente cu obiectivele și rezultatele operațiunilor propuse.

Art. 3. - Categoriile de cheltuieli eligibile general valabile și acceptate de autoritatea de management pentru proiectele derulate prin POS "Mediu", axele prioritare 1-5, conform obiectivelor operațiunii și potrivit prevederilor contractului de finanțare, sunt următoarele:

- 1.** cheltuieli aferente pregătirii proiectelor, proiectare și inginerie:
 - a)** cheltuieli pentru elaborarea studiilor de fezabilitate, fezabilitate, proiectelor de execuție;
 - b)** cheltuieli aferente pregătirii studiilor de teren, geotehnice, hidrogeotehnice, geologice, de stabilitate a terenului, topografice, fotogrammetrice, a studiilor de impact, a studiilor specifice sau expertizelor de amplasament;
 - c)** cheltuieli pentru pregătirea documentelor oficiale și a altor documente-suport care trebuie, în mod obligatoriu, să însoțească cererea de finanțare a proiectului;
 - d)** cheltuieli pentru verificarea tehnică a proiectării;

2. cheltuieli aferente taxelor pentru obținerea, respectiv prelungirea valabilității avizelor, acordurilor sau autorizațiilor aferente obiectivului de investiții, în conformitate cu legislația națională;
3. cheltuieli aferente pregătirii documentației de licitație, organizării și derulării procedurilor de achiziție publică;
4. cheltuieli pentru consultanță și asistență tehnică pentru obiective de investiții:
- a) cheltuieli pentru servicii de consultanță în vederea elaborării studiilor de piață și evaluare;
 - b) cheltuieli pentru servicii de consultanță în domeniul managementului operațiunii, pe parcursul perioadei de implementare, aferente activităților de administrare a contractelor de execuție, supervizare a execuției și recepția lucrărilor;
 - c) cheltuieli de asistență tehnică din partea proiectantului, dacă nu intră în costurile proiectării;
 - d) cheltuieli efectuate pentru asigurarea supravegherii execuției lucrărilor;
 - e) cheltuieli pentru servicii de consultanță, studii și/sau analize solicitate de autoritatea de management sau organismul intermediar pe parcursul perioadei de implementare a proiectului;
5. cheltuielile pentru darea în exploatare, respectiv cele pentru pregătirea personalului și probele tehnologice;
6. cheltuielile diverse și neprevăzute se consideră eligibile dacă sunt detaliate prin documente justificative, corespunzător, în limita a maximum 10% din valoarea totală a cheltuielilor eligibile realizate pentru una sau mai multe dintre următoarele categorii de cheltuieli: amenajare teren, amenajare pentru protecția mediului, asigurarea utilităților necesare obiectivului, pregătirea proiectelor, proiectare și inginerie, consultanță și asistență tehnică, investiția de bază.
- În limita procentului stabilit se acoperă, după caz:
- a) cheltuieli rezultate în urma modificărilor de soluții tehnice;
 - b) cheltuieli rezultate în urma costurilor suplimentare de lucrări, utilaje sau dotări necesare pe parcursul implementării proiectului;
 - c) cheltuieli de conservare, în cazul întreruperii execuției din cauze independente de autoritatea contractantă;
7. cheltuieli pentru informare și publicitate:
- a) cheltuieli pentru informarea și publicitatea aferente proiectului;
 - b) cheltuieli pentru campaniile de conștientizare a publicului;
8. cheltuieli aferente activităților de audit, cu respectarea prevederilor contractului de finanțare;
9. cheltuieli pentru procurarea de bunuri necesare funcționării unităților de implementare a proiectului de la nivelul beneficiarului, în limita echivalentului în lei a maximum 10.000 euro, în funcție de complexitatea proiectului, cu respectarea prevederilor art. 2 și în conformitate cu prevederile contractului de finanțare;
10. cheltuielile cu leasingul financiar sunt eligibile dacă sunt îndeplinite prevederile art. 2 și ale art. 11 din Hotărârea Guvernului nr. 759/2007.

Art. 4. - Cheltuielile generale de administrație eligibile aferente desfășurării activității personalului implicat în managementul proiectului de la nivelul beneficiarului, pentru axele prioritare 1-5, sunt următoarele:

- a) cheltuieli pentru apă și canalizare;
- b) cheltuieli cu servicii de salubritate;
- c) cheltuieli cu energia electrică;
- d) cheltuieli cu energia termică și/sau gaze naturale;
- e) cheltuieli pentru telefoane, fax, internet și poștă;
- f) cheltuieli pentru închirierea de spații;
- g) cheltuieli pentru întreținerea de spații.

Art. 5. - (1) Cheltuielile generale de administrație prevăzute la art. 4 sunt eligibile după cum urmează:

- a) în limita a maximum 0,2% din valoarea totală eligibilă a proiectului pentru proiectele cu o valoare totală eligibilă mai mare decât echivalentul în lei a 25 milioane euro;
- b) în limita a maximum 1% din valoarea totală eligibilă a proiectului pentru proiectele cu o valoare totală eligibilă cuprinsă între echivalentul în lei a 5-25 milioane euro;
- c) în limita a maximum 5% din valoarea totală eligibilă a proiectului pentru proiectele cu o valoare totală eligibilă mai mică decât echivalentul în lei a 5 milioane de euro;
- d) în limita a maximum 10% din valoarea totală eligibilă a proiectului pentru proiectele cu o valoare totală eligibilă mai mică decât echivalentul în lei a 1 milion de euro.

(2) Metoda de calcul folosită pentru calculul pro-ratei pentru decontarea cheltuielilor generale de administrație se va stabili de către autoritatea de management și se va atașa în anexă la contractul de finanțare.

Art. 6. - Sunt considerate cheltuieli neeligibile pentru toate axele prioritare ale POS "Mediu": contribuția în natură, amortizarea, cheltuielile cu imobilele deja construite și cheltuielile pentru locuințe.

Art. 7. - Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 8. - Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

CATEGORIILE
de cheltuieli eligibile specifice operațiunilor derulate
în cadrul axelor prioritare 1-5 din POS "Mediu"

Axa prioritară 1 - Extinderea și modernizarea sistemelor de apă și apă uzată

1.1. Cheltuieli pentru amenajarea terenului:

a) cheltuieli pentru amenajarea terenului și lucrări de pregătire a amplasamentului: defrișări, demolări, evacuări materiale rezultate, devieri rețele de utilități din amplasament, drenaje, epuismențe (cele care nu sunt aferente lucrărilor pentru investiția de bază), devieri de cursuri de apă etc.;

b) cheltuieli pentru lucrări și acțiuni de protecție a mediului, inclusiv lucrări și acțiuni având ca scop refacerea cadrului natural după finalizarea lucrărilor.

1.2. Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare funcționării obiectivului, precum alimentarea cu energie electrică, gaze naturale, agent termic, telefonie, apă, canalizare, căi de acces, după caz.

1.3. Cheltuielile pentru investiția de bază cuprind cheltuielile aferente construcțiilor și instalațiilor, echipamentelor și utilajelor tehnologice necesare funcționării obiectivului, precum:

a) cheltuieli pentru lucrări de construcție, reabilitare, extindere, modernizare a stațiilor de tratare a apei potabile, a rezervoarelor de apă și a surselor de apă potabilă;

b) cheltuieli pentru lucrări de construcție, reabilitare, extindere, modernizare a rețelei de alimentare și distribuție a apei potabile, stațiilor de pompare și repompare a apei, inclusiv a bransamentelor amplasate în domeniul public;

c) cheltuieli pentru lucrări de construcție, reabilitare, extindere, modernizare a rețelelor de canalizare a apei uzate, stațiilor de pompare, inclusiv a racordurilor amplasate în domeniul public;

d) cheltuieli pentru lucrări de construcție, reabilitare, extindere, modernizare a stațiilor de epurare a apei uzate;

e) cheltuieli pentru lucrări de construcție, reabilitare, extindere, modernizare a facilităților de tratare și depozitare a nămolului din stațiile de epurare a apei uzate;

f) cheltuieli pentru lucrări de construcție/reconstrucție a clădirilor conexe dimensionate în conformitate cu normele în vigoare;

g) cheltuieli pentru lucrări de demolare, altele decât cele prevăzute la pct. 1.1.a), și lucrări aferente drumurilor publice, atunci când sunt determinate de investiții în infrastructura de apă, cu condiția să fie necesare ca rezultat imediat al lucrărilor de excavare asupra drumului;

h) cheltuieli pentru execuția, reabilitarea, extinderea, modernizarea sistemelor de monitorizare complexe, inclusiv măsuri de contorizare a consumului de apă în rețeaua publică, cercetarea și evaluarea stadiului calității și cantității apelor de suprafață și subterane, măsurarea, echipamente de laborator, echipamente de detectare a pierderilor, precum și echipamente de întreținere a sistemelor etc.

1.4. Cheltuieli pentru organizarea de șantier:

a) cheltuieli pentru lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier, care cuprind cheltuieli legate de lucrări de nivelări ale terenurilor naturale, dezafectări locale de căi de comunicație sau construcții, bransarea la utilități, realizarea căilor de acces temporare, construcții sau amenajări la construcții existente etc.;

b) cheltuieli conexe organizării de șantier, precum: obținerea autorizației de execuție a lucrărilor de organizare de șantier, taxe de amplasament, închirieri semne de circulație, întreruperea temporară a rețelelor de transport sau distribuție de apă, canalizare, agent termic, energie electrică, gaze naturale, a circulației rutiere, pe căi ferate, navale sau aeriene, contractele de asistență cu poliția rutieră, contracte temporare cu furnizorii de utilități, cu unități de salubritate etc.

1.5. Cheltuieli pentru cote legale:

a) cota aferentă inspecției pentru controlul calității lucrărilor de construcții, cota pentru controlul statului în amenajarea teritoriului, urbanism și pentru autorizarea lucrărilor de construcții;

b) cota aferentă Casei Sociale a Constructorilor.

1.6. Cheltuieli de asistență tehnică pentru îmbunătățirea capacității instituționale a beneficiarilor.

1.7. Cheltuieli cu salariile pentru personalul beneficiarului implicat în managementul operațiunii sunt eligibile în procent de maximum 0,5% din valoarea investiției de bază, pe baza documentelor justificative, pentru operațiunile derulate prin POS "Mediu", în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Axa prioritară 2 - Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor și reabilitarea siturilor contaminate istoric

2.1. Cheltuieli pentru amenajarea terenului:

a) cheltuieli pentru amenajarea terenului și lucrări de pregătire a amplasamentului: defrișări, demolări, evacuări materiale rezultate, devieri rețele de utilități din amplasament, drenaje, epuismențe (cele care nu sunt aferente lucrărilor pentru investiția de bază), devieri de cursuri de apă etc.;

b) cheltuieli pentru lucrări și acțiuni de protecție a mediului, inclusiv lucrări și acțiuni având ca scop refacerea cadrului natural după finalizarea lucrărilor.

2.2. Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului de investiție, precum: alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu gaze naturale, agent termic, energie electrică, căi de acces, după caz.

2.3. Pentru proiectele privind deșeurile municipale, cheltuielile pentru investiția de bază cuprind cheltuielile aferente construcțiilor, instalațiilor, echipamentelor și facilităților necesare funcționării obiectivului:

a) cheltuieli pentru construcția, extinderea, reabilitarea sau modernizarea sistemelor de management integrat al deșeurilor municipale, cum sunt: facilități de sortare, transport, reciclare, colectare, compostare, stații de transfer, tratare și eliminare deșeuri, după caz;

b) cheltuieli pentru construcția de depozite noi sau extinderea, reabilitarea ori modernizarea de depozite existente, inclusiv sisteme de colectare a levigatului, măsuri de hidroizolație și sisteme de extracție a biogazului, construirea clădirilor conexe dimensionate în conformitate cu normele în vigoare etc.;

c) cheltuieli pentru reabilitarea, închiderea depozitelor de deșeuri vechi și încadrarea în mediul natural a depozitelor vechi de deșeuri, inclusiv a sistemelor de colectare și tratare a levigatului, a sistemelor de extracție a biogazului etc.;

d) cheltuieli pentru achiziția și/sau instalarea echipamentelor și facilităților pentru asigurarea unui sistem de management integrat al deșeurilor (sortare, transport, reciclare, colectare, compostare, stații de transfer, tratare și eliminare deșeuri);

e) cheltuieli pentru achiziția și/sau instalarea echipamentelor și facilităților pentru dotarea și funcționarea depozitelor de deșeuri municipale;

f) cheltuieli pentru achiziția și instalarea echipamentelor de monitorizare și de laborator.

2.4. Cheltuieli pentru achiziția și/sau instalarea echipamentelor pentru facilitățile de management al deșeurilor municipale periculoase (deșeuri medicale, deșeuri electrice și electronice etc.) și altor tipuri specifice de deșeuri municipale (deșeuri rezultate în urma construcțiilor și demolărilor etc.), inclusiv unități tehnologice adecvate, cu condiția ca acestea să facă parte din sistemul de management integrat al deșeurilor.

2.5. Cheltuieli pentru organizarea de șantier:

a) cheltuieli pentru lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier, care cuprind cheltuielile legate de lucrări de nivelări ale terenurilor naturale, dezafectări locale de căi de comunicație sau construcții, branșarea la utilități, realizarea căilor de acces temporare, construcții sau amenajări la construcții existente etc.;

b) cheltuieli conexe organizării de șantier, precum: obținerea autorizației de execuție a lucrărilor de organizare de șantier, taxe de amplasament, închirieri semne de circulație, întreruperea temporară a rețelelor de transport sau distribuție de apă, canalizare, agent termic, energie electrică, gaze naturale, a circulației rutiere, pe căi ferate, navale sau aeriene, contractele de asistență cu poliția rutieră, contracte temporare cu furnizorii de utilități, cu unități de salubritate etc.

2.6. Cheltuieli pentru cote legale:

a) cota aferentă inspecției pentru controlul calității lucrărilor de construcții, cota pentru controlul statului în amenajarea teritoriului, urbanism și pentru autorizarea lucrărilor de construcții;

b) cota aferentă Casei Sociale a Constructorilor.

2.7. Cheltuieli de asistență tehnică pentru îmbunătățirea capacității instituționale a beneficiarilor.

2.8. Cheltuieli cu salariile pentru personalul beneficiarului implicat în managementul operațiunii sunt eligibile în procent de maximum 0,5% din valoarea investiției de bază, pe baza documentelor justificative, pentru operațiunile derulate prin POS "Mediu", în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Axa prioritară 3 - Reducerea poluării și diminuarea efectelor schimbărilor climatice prin restructurarea și reabilitarea sistemelor de încălzire urbană pentru atingerea țintelor de eficiență energetică în localitățile cele mai afectate de poluare

3.1. Cheltuieli pentru amenajarea terenului:

a) cheltuieli pentru amenajarea terenului și lucrări de pregătire a amplasamentului: defrișări, demolări, evacuări materiale rezultate, devieri rețele de utilități din amplasament, drenaje, epuismențe (cele care nu sunt aferente lucrărilor pentru investiția de bază), devieri de cursuri de apă etc.;

b) cheltuieli pentru lucrări și acțiuni de protecție a mediului, inclusiv lucrări și acțiuni având ca scop refacerea cadrului natural după finalizarea lucrărilor.

3.2. Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare funcționării obiectivului, precum alimentarea cu energie electrică, gaze naturale, agent termic, telefonie, apă, canalizare, căi de acces, după caz.

3.3. Cheltuielile pentru investiția de bază vizând retehnologizarea, reabilitarea, extinderea, modernizarea instalațiilor mari de ardere în vederea reducerii poluării:

a) cheltuielile aferente construcțiilor și instalațiilor, echipamentelor și utilajelor tehnologice pentru reducerea emisiilor de oxizi de sulf, oxizi de azot și pulberi;

b) cheltuieli pentru execuția, reabilitarea, extinderea, modernizarea sistemelor de automonitorizare a emisiilor și a procesului de ardere aferente instalațiilor mari de ardere, echipamente de laborator, sisteme pentru colectarea și transmiterea datelor privind emisiile de poluanți de la instalațiile mari de ardere.

3.4. Cheltuieli auxiliare aferente investițiilor prevăzute la pct. 3.3:

a) cheltuieli pentru construcția, reabilitarea, extinderea, modernizarea facilităților de colectare, transport și depozitare a deșeurilor solide provenite din procesul de ardere;

b) cheltuieli pentru închiderea depozitelor de zgură și cenușă neconforme;

c) cheltuieli pentru construcția, reabilitarea, extinderea rețelelor de transport și distribuție a apei calde și a agentului termic, precum și a construcțiilor aferente acestora;

d) cheltuieli pentru echipamente de detectare a pierderilor, cheltuieli pentru contorizarea apei calde și a agentului termic în rețeaua publică etc.

3.5. Cheltuielile auxiliare prevăzute la pct. 3.4 sunt eligibile numai dacă sunt realizate în completarea investiției de bază.

3.6. Cheltuieli pentru organizarea de șantier:

a) cheltuieli pentru lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier care cuprind cheltuielile legate de nivelări ale terenurilor naturale, dezafectări locale de căi de comunicație sau construcții, branșarea la utilități, realizarea căilor de acces temporare, construcții sau amenajări la construcții existente etc.;

b) cheltuieli conexe organizării de șantier, precum: obținerea autorizației de execuție a lucrărilor de organizare de șantier, taxe de amplasament, închirieri semne de circulație, întreruperea temporară a rețelelor de transport sau distribuție de apă, canalizare, agent termic, energie electrică, gaze naturale, a circulației rutiere, pe căi ferate, navale sau aeriene, contractele de asistență cu poliția rutieră, contracte temporare cu furnizorii de utilități, cu unități de salubritate etc.

3.7. Cheltuieli pentru cote legale:

a) cota aferentă inspecției pentru controlul calității lucrărilor de construcții, cota pentru controlul statului în amenajarea teritoriului, urbanism și pentru autorizarea lucrărilor de construcții;

b) cota aferentă Casei Sociale a Constructorilor.

Axa prioritară 4 - Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protecția naturii

4.1. Cheltuieli pentru obținerea și amenajarea terenului:

1. achiziția de teren fără construcții cu valoare ridicată din punctul de vedere al biodiversității, în conformitate cu prevederile art. 6 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 759/2007, este eligibilă cu respectarea următoarelor condiții:

a) achiziția terenului este posibilă numai în numele sau de către autoritățile publice, iar terenul se trece în domeniul public al statului sau al autorității locale, după caz;

b) achiziția terenului este strâns legată de realizarea obiectivelor proiectului;

c) achiziția terenului este singura modalitate eficientă de a asigura starea favorabilă de conservare pentru speciile/habitatele de interes comunitar/național pentru care a fost declarată aria naturală protejată;

d) terenul achiziționat este utilizat numai în scopul de a asigura starea favorabilă de conservare pentru speciile/habitatele de interes comunitar/național pentru care a fost declarată aria naturală protejată;

e) terenul achiziționat este parte integrantă dintr-o arie naturală protejată;

f) solicitantul trebuie să aducă dovezi că terenul achiziționat a fost în proprietate privată pe o durată de cel puțin 3 ani înainte de achiziție. Achiziția unui teren care a fost proprietate publică în ultimii 3 ani și apoi transferat în proprietate privată nu este eligibilă;

2. cheltuieli pentru amenajarea terenului:

a) cheltuieli pentru amenajarea terenului efectuate la începutul lucrărilor de pregătire a amplasamentului: defrișări, demolări, evacuări materiale rezultate, devieri rețele de utilități din amplasament, drenaje, epuizmente (cele care nu sunt aferente lucrărilor pentru investiția de bază), devieri de cursuri de apă etc.;

b) cheltuieli pentru lucrări și acțiuni de protecție a mediului, inclusiv lucrări și acțiuni având ca scop refacerea cadrului natural după finalizarea lucrărilor.

4.2. Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare funcționării obiectivelor de infrastructură în ariile naturale protejate, inclusiv siturile Natura 2000 (apă, canalizare, alimentare cu energie electrică și termică, gestionarea deșeurilor), precum și cheltuielile aferente branșării la rețelele de utilități.

4.3. Cheltuieli pentru investiția de bază cuprind:

a) cheltuieli privind construcția observatoarelor, centrelor de vizitare și informare în ariile naturale protejate, inclusiv siturile Natura 2000, a panourilor, punctelor de informare, a podețelor, punților suspendate, tunelurilor, adăposturilor pentru animale, a potecilor, bornelor, semnelor etc.;

b) cheltuieli pentru implementarea măsurilor de reducere a riscurilor în ariile naturale protejate;

c) cheltuieli pentru achiziția și instalarea echipamentului specializat și a dotărilor necesare pentru obiectivele de infrastructură detaliate la lit. a) în ariile naturale protejate, inclusiv siturile Natura 2000;

d) cheltuieli pentru reconstrucția, reducerea sau oprirea declinului stării de conservare a habitatelor și speciilor de interes comunitar/național ori menținerea acestora într-o stare favorabilă;

- e) cheltuieli pentru achiziția de echipamente pentru monitorizarea stării de conservare favorabilă a habitatelor, a speciilor de faună și floră sălbatică de interes comunitar/național;
- f) cheltuieli pentru realizarea de lucrări de reducere a fragmentării habitatelor;
- g) cheltuieli privind implementarea măsurilor specifice de conservare a habitatelor și speciilor;
- h) cheltuieli pentru achiziția de laboratoare mobile și de instrumentar necesar studierii parametrilor fizico-chimici ai ecosistemului.

4.4. Cheltuieli de asistență tehnică și instruire pentru proiectele de biodiversitate și protecția naturii:

- a) cheltuieli pentru pregătirea și revizuirea planurilor de management pentru ariile naturale protejate, inclusiv siturile Natura 2000;
- b) cheltuieli pentru elaborarea studiilor științifice, a inventarelor, cartografiere;
- c) cheltuieli pentru pregătirea planurilor de monitorizare și a documentației-suport aferente acestora pentru habitatele și speciile de interes comunitar/național (inclusiv a păsărilor migratoare) din ariile naturale protejate, inclusiv siturile Natura 2000;
- d) cheltuieli pentru întărirea capacității instituționale a administratorilor și custozilor ariilor naturale protejate, inclusiv ai siturilor Natura 2000;
- e) cheltuieli pentru instruirea personalului implicat în managementul ariilor naturale protejate, inclusiv al siturilor Natura 2000;
- f) cheltuieli pentru crearea sistemelor informatice pentru sectorul protecția naturii.

4.5. Cheltuieli pentru organizarea de șantier:

- a) cheltuieli pentru lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier, care cuprind cheltuielile legate de nivelări ale terenurilor naturale, dezafectări locale de căi de comunicație sau construcții, branșarea la utilități, realizarea căilor de acces temporare, construcții sau amenajări la construcții existente etc.;
- b) cheltuieli conexe organizării de șantier, precum: obținerea autorizației de execuție a lucrărilor de organizare de șantier, taxe de amplasament, închirieri semne de circulație, întreruperea temporară a rețelelor de transport sau distribuție de apă, canalizare, agent termic, energie electrică, gaze naturale, a circulației rutiere, pe căi ferate, navale sau aeriene, contractele de asistență cu poliția rutieră, contracte temporare cu furnizorii de utilități, cu unități de salubritate etc.

4.6. Cheltuieli pentru cote legale

- a) cota aferentă inspecției pentru controlul calității lucrărilor de construcții, cota pentru controlul statului în amenajarea teritoriului, urbanism și pentru autorizarea lucrărilor de construcții;
- b) cota aferentă Casei Sociale a Constructorilor.

Axa prioritară 5 - Implementarea infrastructurii adecvate de prevenire a riscurilor naturale în zonele cele mai expuse la risc

5.1. Cheltuieli pentru amenajarea terenului:

- a) cheltuieli pentru amenajarea terenului efectuată la începutul lucrărilor de pregătire a amplasamentului: defrișări, demolări, evacuări materiale rezultate, devieri rețele de utilități din amplasament, drenaje, epuizante (cele care nu sunt aferente lucrărilor pentru investiția de bază), devieri de cursuri de apă etc.;
- b) cheltuieli pentru lucrări și acțiuni de protecție a mediului, inclusiv acțiuni având ca scop refacerea cadrului natural după finalizarea lucrărilor.

- 5.2. Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare funcționării obiectivului, precum alimentarea cu energie electrică, gaze naturale, agent termic, telefonie, apă, canalizare, căi de acces.

5.3. Cheltuieli pentru investiția de bază:

- 5.3.1. cheltuieli pentru lucrări de prevenire a inundațiilor și reducere a consecințelor distructive ale inundațiilor;

- a) cheltuieli pentru lucrări de amenajări/regularizări de albie, poldere, diguri etc.;
- b) cheltuieli aferente lucrărilor pentru mărirea gradului de siguranță a barajelor și alte lucrări pentru întreținerea și siguranța în exploatare;
- c) cheltuieli pentru lucrări de reabilitare a sistemului de comunicații radio (voce-date), sisteme de alarmare în aval de baraje;

5.3.2. cheltuieli specifice de infrastructură pentru reducerea eroziunii costiere a Mării Negre.

- 5.4. Cheltuieli de asistență tehnică pentru proiectele de prevenire a inundațiilor: cheltuieli pentru elaborarea planurilor, măsurilor și hărților de prevenire a riscului inundațiilor; cheltuieli pentru elaborarea studiilor de audibilitate.

5.5. Cheltuieli pentru organizarea de șantier:

- a) cheltuieli pentru lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier, care cuprind cheltuielile legate de nivelări ale terenurilor naturale, dezafectări locale de căi de comunicație sau construcții, branșarea la utilități, realizarea căilor de acces temporare, construcții sau amenajări la construcții existente etc.;
- b) cheltuieli conexe organizării de șantier, precum: obținerea autorizației de execuție a lucrărilor de organizare de șantier, taxe de amplasament, închirieri semne de circulație, întreruperea temporară a rețelelor de transport sau distribuție de apă, canalizare, agent termic, energie electrică, gaze naturale, a circulației rutiere, pe căi ferate, navale sau aeriene, contractele de asistență cu poliția rutieră, contracte temporare cu furnizorii de utilități, cu unități de salubritate etc.

5.6. Cheltuieli pentru cote legale:

- a) cota aferentă inspecției pentru controlul calității lucrărilor de construcții, cota pentru controlul statului în amenajarea teritoriului, urbanism și pentru autorizarea lucrărilor de construcții;
- b) cota aferentă Casei Sociale a Constructorilor.

ANEXA Nr. 2

CATEGORIILE de cheltuieli eligibile specifice operațiunilor derulate în cadrul axei prioritare 6 - Asistență tehnică din POS "Mediu"

1.1. Cheltuielile de personal se decontează conform contractului de muncă sau proporțional cu procentul prevăzut în fișa postului/foaia de prezență, aferent atribuțiilor specifice gestionării POS "Mediu" sau activităților adiacente gestionării acestuia, și cuprind:

a) salarii, inclusiv contribuțiile salariale suportate de către angajat și angajator, pentru personalul de conducere și de execuție încadrat în structura autorității de management și organismelor intermediare cu contract individual de muncă pe durată determinată sau nedeterminată, cu normă parțială sau întreagă de lucru, având atribuții în procesul de gestionare a POS "Mediu";

b) salarii, inclusiv contribuțiile salariale suportate de către angajat și angajator, ale personalului încadrat în structura autorității de management și organismelor intermediare, cu contract individual de muncă pe durată determinată sau nedeterminată, cu normă parțială sau întreagă de lucru, pentru activitățile adiacente de natură tehnică, financiar-contabilă, juridică sau audit.

1.2. Cheltuieli cu ocazia deplasărilor efectuate în țară și în străinătate de personalul autorității de management și al organismelor intermediare în îndeplinirea atribuțiilor ce le revin în gestionarea POS "Mediu": indemnizații de delegare, cheltuieli de transport de persoane, transport de echipamente și materiale, cazare.

1.3. Cheltuielile cu ocazia deplasărilor efectuate în România de către experții din statele membre la solicitarea autorității de management, în contextul implementării POS "Mediu".

1.4. În categoria de cheltuieli pentru achiziția de active fixe corporale se includ cheltuielile pentru achiziția de aparatură birotică, mobilier, echipamente și periferice de calcul.

1.5. În categoria cheltuielilor eligibile pentru achiziția de active fixe necorporale se includ cheltuielile pentru achiziția de aplicații informatice, licențe.

1.6. Cheltuielile pentru achiziția obiectelor de inventar, a furniturilor de birou, materialelor consumabile.

1.7. Cheltuieli pentru prestarea de servicii:

a) cheltuieli pentru elaborarea de strategii și documente pentru identificarea și justificarea proiectelor, efectuarea de analize, rapoarte și studii specifice necesare autorității de management pentru monitorizarea și implementarea POS "Mediu";

b) cheltuieli pentru consultanță și expertiză tehnică, financiară, contabilă, fiscală și juridică;

c) cheltuieli privind achiziția serviciilor de audit;

d) cheltuieli efectuate pentru organizarea de evenimente, seminarii, conferințe, sesiuni de informare, organizarea comitetelor de evaluare și de selecție proiecte, a comitetelor de monitorizare, a reuniunilor de lucru;

e) cheltuieli de informare și publicitate aferente POS "Mediu", altele decât cele prevăzute la lit. d) a prezentului articol: cheltuieli pentru producția de spoturi radio și TV, difuzarea spoturilor publicitare radio și TV, publicitatea prin intermediul presei scrise, panotaj, pagini web, tipărirea, producerea, multiplicarea și distribuția de materiale promoționale;

f) cheltuieli pentru evaluarea POS "Mediu" și a planului de comunicare;

g) cheltuieli efectuate pentru traduceri și interpretariat;

h) cheltuieli efectuate pentru servicii informatice și de comunicații, întreținere și reparare de echipamente informatice de comunicații și periferice de calcul, întreținere, actualizare și dezvoltare de aplicații informatice;

i) cheltuieli pentru recrutarea și selecția personalului angajat în structura autorității de management și organismelor intermediare.

1.8. Cheltuielile generale de administrație sunt eligibile în limita a maximum 20% din valoarea totală eligibilă a proiectului și cuprind:

a) cheltuieli pentru apă și canalizare;

b) cheltuieli cu servicii de salubritate;

c) cheltuieli cu energia electrică;

d) cheltuieli cu energia termică și/sau gaze naturale;

e) cheltuieli pentru telefoane, fax, internet și poștă;

- f) cheltuieli cu închiriere de spații și echipamente;
 - g) cheltuieli pentru întreținere spații;
 - h) cheltuieli cu carburanți și lubrifianți pentru mijloacele de transport;
 - i) cheltuieli pentru reparații și întreținere mijloace de transport;
 - j) cheltuieli de instalare, întreținere și reparații echipamente.
- 1.9.** Cheltuieli pentru asigurarea clădirilor, spațiilor, echipamentelor necesare funcționării autorității de management și organismelor intermediare.
- 1.10.** Cheltuieli cu abonamente la publicații și reviste relevante pentru obiectul de activitate al POS "Mediu", achiziția de publicații, cărți, reviste în format tipărit și/sau electronic.
- 1.11.** Cheltuieli pentru plata cotizațiilor la asociații profesionale din țară și din străinătate.
- 1.12.** Cheltuieli pentru instruirea și perfecționarea personalului autorității de management și organismelor intermediare, precum și a beneficiarilor proiectelor finanțate prin POS "Mediu".